

передбачено колективним договором такого роботодавця, та за наявності згоди первинної профспілкової організації.

Суб'єкт господарювання – роботодавець, який наймає працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця, зобов'язаний:

- укласти договір з роботодавцем про застосування праці працівника;

- виплачувати працівникові заробітну плату в розмірі, не нижчому, ніж розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом, та заробітної плати, яку отримує працівник у роботодавця за виконання такої самої роботи;

- забезпечувати працівнику час роботи та відпочинку на умовах, визначених для працівників роботодавця, що передбачено умовами колективного договору та правилами внутрішнього трудового розпорядку;

- нараховувати та сплачувати єдиний внесок на користь працівника;

- не перешкоджати укладенню трудового договору між працівником та роботодавцем, у якого виконувалися роботи.

Інформаційні джерела

1. Лобода Н.О., Чабанюк О.М., Сподарик Т.І. Аутсорсинг як структурний елемент національної економіки. Бізнес інформ. 2020. № 5. С. 212-218.

2. Лобода Н.О., Чабанюк О.М., Сенишин Б.Б. Аутсорсинг як механізм облікових інновацій на українських підприємствах. Бізнес інформ. 2020. № 2. С. 329-336.

УДК 65.

О.Л. Шерстюк, д-р екон. наук, доц. (ННЦ «Інститут аграрної економіки», Київ)

БІЗНЕС-АНАЛІЗ У СИСТЕМІ КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ

Ускладнення бізнес-процесів, урізноманітнення інформаційних потреб зацікавлених осіб, що супроводжується розвитком методології бухгалтерського обліку та аудиту, призводить до формалізації окремих сегментів консалтингової діяльності. Прикладами таких сегментів можуть бути визнані послуги, пов'язані з нарахуванням та сплатою податків, управлінням матеріальними, людськими та фінансовими ресурсами підприємства, створенням та реалізацією програм

удосконалення виробничого процесу, оптимізацією та розвитком системи управління якістю тощо.

У наведених та інших видах послуг, які визначаються як консалтингові, виконавці здійснюють набір заходів, які (окремо або у комплексі) сприяють вирішенню оперативних, тактичних та стратегічних завдань суб'єктами фінансово-господарської діяльності. Загальним призначенням вирішення окреслених завдань є оптимізація управлінських рішень, трансформація бізнес-процесів, зменшення загальної вартості витрачених ресурсів при досягненні поставлених цілей. При цьому, більшість послуг, які надаються фахівцями в межах консалтингу, передбачають використання експертних навичок виконавців щодо визначення мети як діяльності суб'єкта господарювання в цілому, так і окремих заходів, які ініціюються, реалізуються та оцінюються як внутрішніми (керівник підприємства, керівники напрямів діяльності, бухгалтерська служба, система внутрішнього контролю тощо), так і зовнішніми (кредитори, акціонери, аудитори, постачальники та ін.) користувачами відповідних даних.

Окремим видом заходів, що здійснюється фахівцями, може бути визначено вирішення завдань бізнес-аналізу. До них відносяться заходи, що передбачають здійснення алгоритмів ідентифікації цілей діяльності підприємства, визначення фактичного стану справ, формалізація шляхів досягнення бажаних результатів, оцінювання потреб в необхідних для цього ресурсів, а також – пошук джерел їх отримання. Результатом роботи бізнес-аналітика є надання зацікавленим особам варіантів вирішення поставлених завдань з урахуванням порівняння переваг і недоліків кожного з них.

Ідентифікація цілей діяльності підприємства здійснюється, переважно, особами, які або є власниками чи бенефіціарами суб'єкта господарювання, або особами, що отримали від них певний набір повноважень. При цьому, зазначені цілі можуть встановлюватися як на суб'єктивному бажанні зацікавлених осіб (прагненні отримати контроль над окремими ресурсами чи процесами, очікуванні матеріальної винагороди тощо), так і на об'єктивній необхідності досягнення певного набору результатів (отримання інвестицій або позик на більш вигідних умовах, зменшення витрат в контексті підвищення конкурентоспроможності підприємства, вихід на нові ринки збуту з існуючим продуктом або впровадження нового продукту на вже існуючих ринках та ін.).

Зважаючи на поставлені цілі, бізнес-аналітик має визначити можливі шляхи їх досягнення.

Насамперед, необхідно отримати розуміння того, чи здатне підприємство досягнути поставлених цілей за існуючих обставин. Для цього необхідно оцінити обґрунтованість прийнятих раніше рішень, оцінити їх вплив на діяльність підприємства, отримати розуміння алгоритмів їх прийняття та реалізації, а також відповідність існуючої методики оцінювання наслідків потребам зацікавлених осіб та суб'єкта господарювання. В контексті зазначеного, бізнес-аналітик має оцінити повноваження осіб, відповідальних за прийняття та реалізацію рішень, обсяг та структуру використаних внаслідок цього ресурсів й досягнутих результатів, характеристики інформаційних потоків та ін.

Виходячи з цього, бізнес-аналітик визначає, яким чином підприємство зможе забезпечити досягнення бажаних цілей. Іншими словами, визначається алгоритм переходу підприємства від обставин, які забезпечують досягнення існуючих результатів діяльності, до обставин, які зможуть забезпечити досягнення бажаних результатів.

Для оцінювання можливих шляхів досягнення бажаних результатів діяльності бізнес-аналітик має визначити, які ресурси для цього необхідні, їх обсяг та вартість. При цьому, досліджується можливість заміни ресурсів, які використовуються у поточних процесах, на інші, виходячи з їх вартості, ефективності та технічної можливості використання.

Водночас, зміни використовуваних ресурсів можуть бути пов'язані зі змінами технологічних процесів, зокрема локалізації виробничих, логістичних, маркетингових рекрутингових та інших заходів, які безпосередньо мають вплив на заходи забезпечення фінансування діяльності, прийняття рішень щодо обсягів та структури капіталу. Відповідно, змінюватимуться алгоритми прийняття та зміст управлінських рішень, а також характеристики пов'язаних з ними інформаційних потоків. Зазначене може викликати зміни в алгоритмах бухгалтерського обліку, системи внутрішнього контролю, організації та методики незалежного (аудиторського) та державного фінансового контролю діяльності підприємства.

Внаслідок цього може виникнути потреба у перерозподілі повноважень не лише виконавців процесів, але й управлінського персоналу, що відповідним чином впливатиме й на зміни організаційної, територіальної та функціональної структури самого підприємства.

Ще одним наслідком зміни у ресурсах, що плануються до використання у фінансово-господарській діяльності, може стати зміна у джерелах їх надходження. Це, у власну чергу, обумовить потребу в пошуку нових логістичних ланцюгів постачання необхідних ресурсів у

визначений час в повному обсязі.

Зазначені та інші обставини обумовлюватимуть зміни в обсягах та структурі пов'язаних з ними витрат. Зважаючи на це, бізнес-аналітик має порівняти очікувану динаміку витрат з очікуваною динамікою результатів діяльності підприємства в цілому. Це дасть можливість оцінити економічну ефективність змін, які пропонуються для забезпечення досягнення цілей діяльності підприємства. Водночас, зміни у структурі витрат може стати базою для оцінювання технологічної та організаційної складових діяльності підприємства.

Узагальнюючи результати проведеного дослідження, бізнес-аналітик має взяти до уваги суб'єктивне розуміння зацікавленими особами як стратегічної мети діяльності підприємства, яка має бути досягнута, так і алгоритм вирішення поставленого завдання з урахуванням обмежень в наявних ресурсів, зокрема – часу. Зважаючи на це, необхідно враховувати, що таке розуміння може змінюватися, виходячи з обставин впливу на поведінку зацікавленої особи її особистих переконань. Зазначений аспект набуває особливого значення в разі існування групи з двох чи більшої кількості бенефіціарів діяльності підприємства.

Саме тому, результати роботи бізнес-аналітика мають передбачати варіативність пропозицій щодо досягнення стратегічних завдань підприємств. Кожен з варіантів має бути охарактеризований в контексті співвідношення таких його характеристик, як витратомісткість, ефективність та швидкість реалізації.

УДК 657(075.8)

Л.М. Янчева, канд. екон. наук, проф. (*ДБТУ, Харків*)

Н.С. Акімова, канд. екон. наук, проф. (*ДБТУ, Харків*)

АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Облікова політика – це найважливіший інструмент ефективного управління та довгострокового розвитку підприємства, який дозволяє сформувати систему бухгалтерського обліку, проаналізувати та зробити моделювання облікового процесу, виходячи з обраної і реалізованої стратегії розвитку організації. у зв'язку з цим облікова політика періодично повинна піддаватися аудиторській перевірки [1, с. 836].